

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

ZBOR LETO VII., ŠTEV. 3 APRIL 1967 CENA 40 par (40 st. din) OBČANOV

Volitve v nedeljo 23. aprila

V nedeljo 23. aprila bodo volitve odbornikov občinske skupščine in poslancev republiškega zbora ter zveznega zbora, katerim je potekla štiriletna mandatna doba. Kandidate za nove odbornike in poslance so predlagali in sprejeli na kandidacijskih zborih volivcev, ki so bili za Bežigradom v drugi polovici meseca marca.

- Poslanca zveznega zbora zvezne skupščine volijo v vseh volivnih enotah bežigradske občine. Kandidat je **TINE REMŠKAR**.
- Poslanca republiškega zbora republiške skupščine volijo v krajevnih skupnostih »Bežigrad«, »Stadion«, »Posavje«, Črnuče in Savlje. Kandidati so: **VINKO VRBEC**, inž. **MILOŠ POLIČ** in **JANEZ DREMELJ**.
- Odbornike občinskega zbora občinske skupščine volijo v sedemnajstih volivnih enotah. Imena kandidatov objavljamo na 5. strani.

Konec TOPSA?

Stečaj tovarne pisalnih strojev v Savljah

Proračun sprejet

Na seji 31. marca je občinska skupščina sprejela letošnji proračun. O njem so razpravljali sveti občinske skupščine in zbori volivcev.

Svet za finance je upošteval nekatere predloge, zato pa so morali zmanjšati proračunsko rezervo. Spremembe so naslednje (proračun smo objavili v letošnji 2. številki »Zbora občana«):

Med dohodki so upoštevali tudi prispevek za uporabo mestnega zemljišča (120 milijonov st. dinarjev). Pri drugih postavkah ni drugih sprememb; vsi dohodki skupaj naj bi znašali letos dve milijardi 936 milijonov st. dinarjev.

Med izdatki je povečan znesek za investicijsko dejavnost (208 milijonov st. dinarjev). Denar je namenjen za gradnjo telovadnice v Dolu (40 milijonov st. din), za popravila na šoli Vita Kraigherja (20 milijonov st. din), za popravila na šoli B. Kidriča (20 milij. st. din), za popravila na gimnaziji (20 milij. st. din), za popravila na šoli Mirana Jarca (7 milij. st. dinarjev), prispevek za načrte za zavod Janeza Levca znaša 3 milij. st. din, za opremo vrta v Soseski 6 bo šlo 43 milijonov, za druge vrte 3 milij. st. din, za nov vrtec v krajevni skupnosti 40 milij. st. din in za igrišča 10 milijonov st. din.

Več denarja je predvidenega tudi za zdravstveno preventivo, počitniške baze in Zavod za socialno delo. Med izdatki za komunalno dejavnost je tudi znesek 4 milijone st. din za načrte novega kopališča z bazenom, ki naj bi ga v prihodnjih letih zgradili za Bežigradom. Izdatki za občinsko upravo so nekoliko nižji, med izdatki za krajevne skupnosti pa so črtali znesek za družbeni center v krajevni skupnosti Stadion. Več denarja bo dobila še občinska zveza za telesno kulturo, Planinsko društvo Črnuče pa še posebej 4 milijone din

Nadalj. na 3. strani

40.000 NAS JE

Bežigradska občina ima naposled 40.000 prebivalcev. Po zadnjih podatkih je prijavljenih za Bežigradom 40.361 občanov, od tega 19.919 moških in 20.442 žensk.

vali bi približno 500 milijonov st. dinarjev za poravnava dolgov upnikom, za plače in nabavo materiala.

Občinska skupščina Bežigrad bo predlagala okrožnemu gospodarskemu sodišču, da uvede stečajni postopek za tovarno pisarniških strojev in precizne mehanike TOPS. Na seji 18. aprila so se sklenili, da bodo dali iz občinskega proračuna 40 milijonov st. dinarjev za plače zaposlenih v TOPSU. Leti so dobili za februar in marec minimalne osebne dohodka (po 15.000 st. din za vsak mesec). S prispevkom občinske skupščine bodo zagotovili, da bodo delavci za ta dva meseca dobili plače v višini 80 odstotkov. Denar za to bodo zapisali med postavke: socialne podpore v občinskem proračunu.

TOPS nima denarja, da bi lahko normalno poslov. Prisilno upravo so uvedli 30. julija 1966 ves ta čas so skupaj z občinsko skupščino iskali rešitev, vendar je bilo finančno breme pretežno. Potrebo-

Koordinacijski odbor za pomoč Vietnamu

Tudi v bežigradski občini so ustanovili koordinacijski odbor za pomoč vietnamskemu ljudstvu. Pobudo za to je dala organizacija Zveze borcev. Naloga tega odbora je, da organizira in koordinira delo pri zbiranju pomoči za vietnamsko ljudstvo. Odbor sestavljajo predstavniki političnih in družbenih organizacij.

Volitve v zbor delovne skupnosti občinske skupščine

V polovici delovnih kolektivov za Bežigradom so v sredo 19. aprila volili odbornike zbora delovnih skupnosti občinske skupščine. Izvolili so 18 novih odbornikov za štiriletno mandatno dobo. Volitev se je udeležilo 82,1% vplasnih volivcev.

Kandidatov za odbornike zbora delovnih skupnosti je bilo 28: v eni volivni enoti trije, v osmih volivnih enotah po dva, v devetih volivnih enotah pa po en kandidat.

O novih odbornikih poročamo na 5. strani.

Poslance zborov delovnih skupnosti zvezne in republiške skupščine, ki jih je že izvolila občinska skupščina na seji 9. aprila, smo naprosili za nekaj misli o delu, ki jih čaka v skupščini.

6 NOVIH POSLANCEV

Odborniki so izvolili Milana Kožuha, Leva Modica, Živo Beltram in dr. Majdo Strobl za zvezne poslance ter dr. Dušana Misa in Janeza Vinklerja za republiška poslance. – Tine Remškar kandidat za poslanca v zvezni zbor, Vinko Vrbec, inž. Miloš Polič in Janez Dremelj pa kandidati za poslance v republiški zbor na volitvah 23. aprila.

Občinska skupščina Bežigrad je na seji 9. aprila volila poslance za zvezno in republiško skupščino. Seje se je udeležilo 62 odbornikov občinske skupščine, manjkalo jih je le šest.

Odborniki dokončno izvolijo poslance za zbere delovnih skupnosti; za poslance v zvezni in republiški zbor pa so izvoljeni le tisti kandidati, ki dobi večino glasov v občinski skupščini, potem pa jih volijo še volivci na terenu (23. aprila).

Za volitve republiških poslancev tvori bežigrad-

ska občina samostojno volilno enoto, za zvezne poslance pa volilna enota obsega občine Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Moste, Domžale, Litijo, Zagorje, Trbovlje in Hrastnik.

Volitve zveznih poslancev

Najprej so bile na vrsti volitve zveznih poslancev. Za zvezni zbor je bil en kandidat in sicer Tine Remškar. Dobil je 56 glasov bežigradskih odbornikov. Ker so ga izvolili tudi v vseh drugih občinskih skupščinah 66. volivne enote,

bo torej Tine Remškar kandidat za poslanca zveznega zbora na volitvah 23. aprila.

Za gospodarski zbor sta bila dva kandidata: Milan Kožuh in inž. Branko Hočvar. Prvi je dobil 30 glasov, drugi pa 32. Ker pa je Milan Kožuh dobil večino glasov v drugih občinskih skupščinah je bil dokončno izvoljen za poslanca gospodarskega zbora zvezne skupščine.

Za prosvetno-kulturni zbor so bili trije kandidati: Lev Modic, inž. Pavel Stular in Franc Bernot. Lev Modic nadaljevanje na 3. str.

SREČANJE PREDVOJNIH KOMUNISTOV

Ob 30-letnici ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije so občinski komiteji Zveze komunistov Bežigrada, Centra, Kamnika in Domžal, organizirali tovariško srečanje predvojnihih komunistov. Srečanje je bilo na ljubljanskem Magistratu. Udeležence je pozdravil politični sekretar občinskega komiteja ZK Ljubljana – Center Milan Fabjančič, govoril pa je še predsednik ustavnega sodišča SRS Vlado Krivic.

Vi vprašujete mi odgovarjamo

ALI JE 15.000 S-DIN DOVOLJ ZA MESEC ŽIVLJENJA?

Znano je, da so delavci tovarne TOPS po dveh mesecih čakanja le dočakali osebnih dohodkov za mesec februar in marec. Toda na žalost le minimalen osebni dohodek, to je 15.000 S din na mesec, pa še ta jim je bil izplačan v začetku meseca aprila. S takimi dohodki je nemogoče živeti, kar pokaže že najpreprostejši račun. Če vzamemo, na primer, da stane 1 liter mleka 145 S din, 1 kg črnega kruha 136 S din in da povprečna tričlanska družina porabi mesečno za 2000 S din električnega toka ter 1 kg kruha na dan in 1 liter mleka dnevno, zneso to 10.440 S din. Če k temu dodamo še porabo vode de-

nimo za 400 S din mesečno za tričlansko družino ter stanarino za ne kdovekaj udobno stanovanje v znesku 5000 S din je družinski proračun ob minimalnem osebnem dohodku že v deficitu za 880 S din. Toda spisek nučnih mesečnih potreb je veliko daljši! Saj se samo ob mleku, kruhu in vodi res ne da živeti, še manj pa delati ves mesec. Zato ni čudno, če je dal občinski sindikalni svet pobudo za zbiranje denarne pomoči socialno ogroženim delavcem TOPS.

Pri vsem tem pa ne morem mimo dejstva, ki je pravzaprav vzrok za to moje pisanje. Gre za prvi odstavek 3. člena Zakona o minimalnem osebnem dohodku delavcev. Ta določa: »Z republiškim zakonom se sme predpisati večji minimalni osebni dohodek delavcev, kot je znesek iz 2. člena tega zakona, to je več kot 15.000 S din mesečno. To je zakonsko pooblastilo republiški skupščini, da višino minimalnega osebnega dohodka zviša. Zakon o minimalnem osebnem dohodku je izšel 10. 2. 1965. Kljub mrzlični zakonodajni dejavnosti pa republiški skupščina ni ime'a za potrebo izkoristiti to pooblastilo in določiti višji znesek minimalnega osebnega dohodka, kot ga določa zvezni zakon, čeprav je znano, da so življenjski stroški v Sloveniji precej višji kot v drugih republikah. Pri vsem tem pa gre za bistveno življenjsko vprašanje — za preživljanje, kar nam je že pokazal približni račun.

Menim, da ne storim napak, če opozorim na to dejstvo naše kandidatke za republiško skupščino. Povsem umestno bi bilo, da bi ti to vprašanje v skupščini čimprej sprožili! S sprejetjem republiškega predpisa o minimalnem osebnem dohodku bi bilo ublaženo pereče vpra-

šanje preživljanja delavcev tistih delovnih skupnosti, ki zaidejo v težave. Danes je v teh težavah tovarna TOPS. Katera bo naslednja, se v pogojih reforme ne ve. Toda to ni vprašanje samo enega podjetja — samo ene občine! To je vprašanje, ki zajema območje celotne republike. Zato je predpis o zvišanju zneska minimalnega osebnega dohodka delavcev nujen!

Pri vsem tem, ko ugotavljamo izplačila minimalnih osebnih dohodkov pa kot v posmeh temu mečemo za nič v stran pol milijarde starih dinarjev zaradi obveznega izpolnjevanja neuporabnega obrazca ER-1! Ali ne bi bilo bolje to vsoto denarja pokloniti delovni skupnosti, ki je zašla v težave? Vem, da je to nemogoče, vendar pa, ali se ta primerjava ne vsiljuje sama po sebi?!

Albert Karlin,
Dol pri Ljubljani

Za pojasnilo smo naprosili republiški sekretariat za delo. Takole so nam odgovorili:

O tem, ali naj se valorizira minimalni osebni dohodek in z republiškim zakonom določi višji znesek od predpisane z zveznim zakonom, je bilo zadnje mesece preteklega leta v naši republiki mnogo razprav. Sodelovali so vsi pristojni republiški organi in po skrbnih analizah ugotovili to-le: zviševanje zneska minimalnega osebnega dohodka ne more rešiti vprašanja eksistenčnega minimuma. Morebitno zviševanje bi kvečjemu prispevalo k temu, da bi se v škodo delavcev zavlačevala negotovost, do katere pride, kadar podjetje zabrede v tako težaven položaj da je ogrožen njegov nadaljnji obstoj. Takšnega stanja pa ni mogoče reševati s povečevanjem minimalnih osebnih dohodkov, ki lahko stanje kvečjemu še bolj zamota temveč z drugimi učinkovitejšimi sredstvi in ukrepi, ki morajo biti pravočasni in učinkoviti, da se prepreči nastanek takšnega stanja.

Sicer pa pomanjkanje republiškega zakona ni nobena ovira, da ne bi mogli dobiti delavci večjih osebnih dohodkov od minimalnih. Zakon o minimalnem osebnem dohodku daje namreč občinskimi skupščinam pooblastilo (4. člen), da lahko s svojim predpisom določijo višjo raven od ravni po minimalnih osebnih dohodkih, do katere bodo delovnim organizacijam zagotavljale sredstva za osebne dohodke, kadar pride delovna organizacija v situacijo, da iz svojih sredstev ne more izplačevati niti mini-

malnih osebnih dohodkov. Res pa je, da mora v takšnih primerih občinska skupščina najpozneje v 6 mesecih delovno organizacijo ali sanirati ali ji postaviti prisilno upravo. Ni torej rešitev v republiškem zakonu, temveč v pravočasnem in učinkovitem ukrepanju, da se brez zavlačevanja reši nastala gospodarska situacija, za katero pa seveda odgovarja tudi — samoupravna delovna skupnost, ki nosi posledice takšne situacije. Samoupravljanje ne pomeni samo pravice. Utegne priti do odgovornosti.

Tendenca cit. zakona je torej jasna: kadar zabrede delovna organizacija v situacijo, da ne more izplačevati niti minimalnih osebnih dohodkov, takrat je treba hitro ukrepati in se odločiti z učinkovito sanacijo, s primerno ureditvijo sredstev za osebne dohodke delavcev ali pa se odločiti za likvidacijo, če za nadaljnji obstoj ni ekonomske podlage.

Pripis uredništva:

Minimalni osebni dohodek torej ne zadovoljuje nikogar, saj očitno 15.000 st. dinarjev ni znesek, ki bi rešil tovarno, še manj pa delavca. Na dlani je tedaj vprašanje: ali znesek povečati do vsote, ki bi zares zagotavljala »minimalne« pogoje za življenje ali pa minimalni osebni dohodek sploh črtati, saj takšen kot je, ni ekonomska pač pa socialna postavka.

Radi bomo objavili vaše mnenje.

Združitev občinskih sindikalnih svetov

Občinski sindikalni sveti ljubljanskih občin so se združili. V Ljubljani zdaj deluje mestni sindikalni svet, ki ima strokovne odbore za industrijo, gradbeništvo, družbene službe, storitvene dejavnosti, promet in zveze ter za kmetijstvo in živilsko industrijo. Sedež mestnega odbora sindikatov je v Dalmatinski ulici 4.

Občinskih sindikalnih svetov v prihodnje ne bo več. Pravna posvetovalnica pri občinskem sindikalnem svetu Bežigrad bo delovala še ta mesec v Parmovi ulici 33, od 1. maja naprej pa bo tudi ta služba pri mestnem sindikalnem svetu v Dalmatinski ulici 4.

Miličniki morajo odstranjevati posode za smeti

Razgovor z Nikom Majdičem, komandirjem bežigradske postaje milice

Znano je, da v Savskem naselju mladoletniki, pa tudi mlajši polnoletniki, ne dajo miru starejšim in iz dneva v dan je več pritožb zaradi njihovega norega in objestnega obnašanja. Pa tudi sicer Bežigrad ni najmirnejši del Ljubljane. Resnici na ljubo je treba povedati, da pa tudi najbolj nemiren ni. O miru in nemiru za Bežigradom nam je pripovedoval komandir postaje milice Bežigrad Niko Majdič:

»Men'm, da nosijo določeno odgovornost za stanje, kakršno je v Savskem naselju tisti, ki vzgajajo. Mi pri ukrepanju nismo dovolj močni. Niti nimamo zadostno število ljudi, da bi jih postavili povsod tja, kjer bi se lahko kaj zgodilo, za ukrepe imamo tudi premalo pooblastil, mladoletnim pa tako in tako ne moremo nič drugega, kot da jih prijavimo sodniku za prekrške. Ti potlej rešujejo vso zadevo čez mesece, ko je storilec že pozabil, kaj je zagrešil in tudi sodnik za prekrške ne more kaj posebnega storiti.

V Savskem naselju je bilo v zadnjem času veliko pritožb. In kaj vedo o tem na postaji milice Bežigrad:

»Gre za mlade prenapeteže, ki se zlasti takrat, ko so v njeni, vedejo zelo neresno in brez vsega spoštovanja do javne lastnine in do starejših ljudi. Znani so primeri, ko koga mimogrede kdo izmed mladih nezgojenih fantov udari brez vzroka, zaganjajo se v ženske itd. Mi smo brez moči. V Savskem naselju sicer imamo stalno dva miličnika, na pomoč prihaja tudi tretji, s psom, toda ko ukrepamo, se vsi potegnejo za zlikovce. Ljudje niso pravični. Hočejo, da bi intervenirali, potlej pa nam pri tem ne pomagajo.

Kljub vsemu pa upamo, da se bo v prihodnje le malo spremenilo. Nova pooblastila, ki smo jih prejeli, kažejo, bomo tiste, ki najbolj pogo-

sto prihajajo v navzkrižje z družbenimi normami, malo spametovali. To nam sedaj ni bilo mogoče, saj smo jih lahko spravili v pripor le do iztrežnitve, to je največ 24 ur. Zavedamo se, da smo s tem samo povečali njihov odpor proti družbi. Sedaj pa bomo imeli nekaj več možnosti. Toda osebno sem še vedno proti uporabi sile. Kajti sila vedno rodi le silo. Le takrat,

ko se drugače že ne da več, bo pač treba uporabiti vse, na voljo dane ukrepe.

Tu pa tam je za Bežigradom videti tudi poškodovane napisne table in prometne znake. Na postaji milice smo o tem zvedeli naslednje:

»Res je, da se mladi objestneži včasih znesejo nad prometnimi znaki. Se raje imajo oznake mestnega prometa, toda veliko bolj kot krivljenje znakov jim je pri srcu prenašanje in prevračanje posod za smeti. Najraje jih postavljajo na ceste. Vozniki pa, čeprav so dolžni po svojih močeh odstraniti oviro, ki je na cestišču, tega ne store, marveč se le izognejo smetnjakom. Zato morajo miličniki prenašati posode in jih odstranjevati s cestišča...«

Drug pojav, ki vzbuja skrb, je naraščanje prometnih nesreč na Titovi cesti. Ni dneva, da se ne bi zgodilo vsej eno avtomobilsko steklo. Komandir pravi:

»Titova cesta je nevarna predvsem zaradi velikih hitrosti. Večina voznikov meni, da je Titova cesta odprta cesta in vozijo hitreje, kot je dovoljeno. Mi pa hitrosti ne moremo meriti, ker nimamo naprave zato. Prerekat se z voznikom, ali je vozil šestdeset ali osemdeset, pa nima pomena. Veliko nesreč povzroča tudi zavijanje v levo. Hoteli smo, da bi bila po vsej sredini Titove ceste dvojna neprekinjena bela črta. Toda to bi pomenilo, da je prehitivanje prepovedano in bi nam naredilo veliko uslugo, cesti pa škodo. Desna polovica cestišča, tista, ki je asfaltirana, namreč ni dovolj utrjena, vsa težka vozila pa bi morala zaradi dvojne neprekinjene črte na skrajni desni del cestišča. To cestišče bi bilo v nekaj tednih povsem uničeno, denarja za ureditev pa ni.

Vseeno na bomo morali urediti križišče Titove ceste z Dimičevo in Posavskega ulice kot pravo križišče. Prepovedati bi morali zavijanje na levo v Tolstolevo ulico; tu naj bi vozila zavijala samo na desno. Toda še ne vemo, kako naj zavijanje prenevamo...«

V razredu osnovne šole
»Mirana Jarca«
Foto: K. Dolenc

Uspelo posvetovanje

Borci so govorili o spremembah v socialnem zavarovanju

Občinski odbor Združenja zveze borcev NOV je prejšnji mesec pripravil posvetovanje, kjer so obravnavali pereče probleme borcev glede na spremembe v socialnem zavarovanju

Občni zbor zveze kulturno-prosvetnih organizacij Bežigrada

»Naša dolžnost je, da smo organizatorji kulturnega življenja v občini, so poudarili na skupščini zveze kulturno-prosvetnih organizacij Bežigrada, vendar pa potrebujemo pomoč predvsem političnih organizacij.« Podčrtali so, da pri tem ne gre samo za materialne pogoje, temveč tudi za kadre, idejno vsebinske probleme in za približanje kulture občanom, kar mora zanimati celotno družbo.

Na skupščini so govorili še o vzdrževanju domov »Svoboda« in prosvetnih društev. Za to gre precej denarja in manj ga ostane za dejavnost.

Pred občnim zborom je občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij izdala brošuro, v kateri so dali podatke o delu društev in drugih kulturnih ustanov v občini ter zapisali kroniko kulturno-prosvetne dejavnosti za Bežigradom v zadnjih dvajsetih letih.

nju in novem invalidskem zakonu. Udeležili so se ga člani občinskega odbora in krajevnih odborov ZZB NOV, povabili pa so tudi članico izvršnega sveta in predsednico komisije za zadeve borcev pri izvršnem svetu Majdo Gaspari,

Prodajalna sadja in zelenjave v Stožicah

V lokalu na Titovi cesti v Stožicah, kjer je bila prej sektorska ambulanta, bo trgovsko podjetje »Mercator« uredilo prodajalno sadja in zelenjave. Računajo, da bodo novo trgovino odprli prihodnji mesec. Stari lokal, kjer so zdaj prodajali zelenjavo, je bil premajhen in neugleden. Nova trgovina bo odprta nepretrgoma od jutra do večera.

TEČAJ GASILSKEGA DRUŠTVA NA JEŽICI

Gasilsko društvo Ježica je na letošnjem občnem zboru sklenilo, da bodo pomladili svoje vrste. V ta namen je društvo organiziralo tečaj za izprašane gasilce. Na tečaju so predavali člani društva. Trajal je tri tedne, na koncu pa so morali tečajniki pokazati pridobljeno znanje pred izpitno komisijo občinske gasilske zveze Bežigrad. Izpit je uspešno opravilo vseh 12 kandidatov; med njimi so bile tudi štiri članice, kar je še posebno pohvalno.

JAPL

ki jim je odgovorila na vrsto vprašanj.

Na posvetovanju so razpravljali zlasti o zdravstveni in socialni zaščiti udeležencev NOB, o zapletih pri zdravstvenem varstvu invalidov ter o spremembi zakona o vojaških invalidih, govora je bilo o stanovanjskih vprašanjih, priznavalnih in zaposlovanju borcev.

V razpravi so med drugim menili, da bi morali biti na zavodu za socialno zavarovanje takšni uslužbenci, ki imajo odnos do vprašanih članov ZB, tiste, ki takšnega odnosa nimajo pa bi morali izločiti. Zahtevali so, da zavod za socialno zavarovanje sprejme predlog, da bi iz 4% stanovanjskega prispevka, ki ga plačujejo upokojeni člani ZB, formirali poseben sklad, kjer bi bil denar, namenjen za gradnjo

NAPREDOVANJE REZERVNIH OFICIRJEV

67 rezervnih oficirjev iz bežigradske občine je dobilo višji čin. Na slovesnosti, ki je bila v dvorani krajevnih skupnosti »Boris Kidričič«, so jim predsednik občinske skupščine napredovanju čestitali tudi ne v predsednik občinskega odbora ZBZ NOV. Rezervni oficirji so se potlej pogovorili še o nalogah, ki jih čakajo v prihodnje.

stanovanj izključno za borce. Glede zaposlovanja so menili, da bi predpis, ki bi prepovedoval, da bi bili upokojeni v delovnem razmerju s polnim delovnim časom, prizadel veliko borcev ter poudarili, da bi morali zagotoviti za več borcev zdrav. ljenje v zdraviliščih, kar zdaj preprečujejo zelo ostri pogoji.

Na koncu so poudarili, da so takšna posvetovanja uspela in sklenili, da se bodo spet pogovorili čez pol leta in tudi ugotovili, kako se rešujejo pereči problemi borcev NOB.

Šahisti osn. š. »D. Kumar« najboljši

Občinska zveza društev prijateljev mladine in občinska zveza za telesno kulturo Bežigrad sta organizirali prvenstvo bežigradske osnovne šole v šahu. Za tekmovanje se je prijavilo 13 ekip pionirjev in tri ekipe pionirk. Nastopilo je 62 šahistov, največ uspeha pa so imeli igralci in igralke osnovne šole »Danile Kumar« iz Stožic, kjer je šah že nekaj let zelo priljubljena igra.

Tekmovanje je bilo v šahovskem domu. Borbe so bile zelo izenačene. Pri mlajših pionirkah je zmagala osnovna šola D. Kumar pred osnovno šolo Mirana Jarca, pri starejših pionirkah pa osnovna šola D. Kumar ni imela nasprotne. Pri mlajših pionirjih je zmagala osnovna šola B. Kidriča pred osnovno šolo Mirana Jarca in osnovno šolo Vita Kraigherja. Pri starejših pionirjih je bila najboljša vrsta osnovne šole D. Kumar pred šahisti osnovne šole Borisa Kidriča in osnovno šolo Mirana Jarca.

Vse zmagovalne ekipe so dobile prehodne pokale in častna darila, vse sodelujoče ekipe pa spominsko šahovsko knjigo Šahovske zveze Slovenije. Zmagovalne ekipe se bodo udeležile tudi sektorskega prvenstva.

Tekmovanje je uspešno vodil Boris Kutin.

J. P.

Nove knjige

V LJUDSKI KNJIŽNICI BEŽIGRAD

W. Aldis: Ladja med zvezdami
I. Asimov: Golo sonce
H. de Balzac: Zgubljene iluzije
S. Bellow: Herzog
B. Breceelj: Slamnati večeri
A. C. Clarke: Planet sedmih sonc
Dopisje za vsak dan
B. Čopić: Izbrana dela
N. Gaborovič: Ne samo jaz
J. W. Goethe: Pesmi
W. Golding: Zvonik
I. Gruden: Pesnikovo srce
A. Ingolič: Gimnazijka
I. Ivačić: Kuharska knjiga
C. Jacker: Človek. Spomini in stroji
M. Kolar: Išči poldan
F. Kožik: Največji Pierot

L. Krakar: Noč daljša od upanja
M. Kranjec: Rdeči gardist
S. Langerlöf: Gösta Berling
M. J. Lermontov: Junak našega časa
V. Lindtner: Sintetična vlakna in njihova uporaba
N. Machiavelli: Vlada
M. Mahnič: Živa slovensčina
R. Marn: Lovski doživljaji in spomini
Naši znanstveni tehniki
Ch. Nordhoff in J. N. Hall: Upor na Bountyju
L. Rejec-Novak: Kozmetika
G. Oheim: Savršena domačica

G. Oheim: Bonton
Pesniki Bagdale
V. Prežihov: Zbrano delo (šesta knjiga)

A. S. Puškin: Jevgenij Onjegin

T. Rozewicz: Nemir
V. Schmidt: Zgodovina šolstva in pedagogike na Slovenskem

M. Skrbinašek: Gledališki mozaik

A. Slodnjak: Pregled slovenskega slovstva

Slovenski gledališki portret 100 djela književnosti jugoslovenskih narodov

Svjetski almanah 67

D. Šega: Eseji in kritike

M. Tavčar: Les in njegovi sopotniki

L. Thoorens: Burno življenje Marca Pola

Th. Trent: Pohodi v neznanu

I. S. Turgenjev: Očetje in sinovi

E. Wallace: Maščevalec
P. Zidar: Karantanija

Ali veste v „čigavi“ ulici stanujete?

Marsikateri naš občan verjetno ne ve, po kom se pravzaprav imenuje ulica, kjer stanuje. Objavljamo glavne podatke o osebah oziroma pojmi, po katerih so dobile ime ulice, ceste in trgi v naši občini.

(2. nadaljevanje)

Gogalova ulica

Lofze Gogala, rojen 1923, je bil ključavničar z Ježice. Bil je napreden mladinec in član Skoja. Zaradi svojega odkritega sovrastva do okupatorja je postal takoj sumljiv. Doma mu je pretela stalna nevarnost, zato je že kmalu odšel v partizane in padel že prvo leto narodnoosvobodilnega boja kot borec II. grupe odredov.

Gorjančeva ulica

Franci Gorjanc, rojen 1923 v Mali vasi, je bil zelo napreden mladinec. Z vrstniki Jankom in Stanetom Komanom, Francijem Bratovžem, Slovenčevimi in drugimi, je sodeloval v mladinski organizaciji in v Skoju. Bil je član Vzajemnosti na Ježici. Marca 1942 je odšel v II. grupo odredov. Pozneje je v raznih brigadah opravljal vojaške in politične funkcije in je bil večkrat ranjen. Spomladi 1945 je izginila za njim vsaka sled. Ver-

jetno je kot kurir na poti padel v zasedo in leži pokopan neznano kje.

Grafenauerjeva ulica

Koroški narodni buditelj France Grafenauer je bil doma v Most pri Brdu v Ziljski dolini, kjer se je rodil 1860 in 13. decembra 1935 tudi umrl. Izučil se je očetovega poklica in postal daleč naokoli znan izdelovalec orgel. Kmalu je začel delovati tudi kot narodni buditelj, širil je slovenske brošure in knjige v domači in sosednji občini ter v nemal ljudi za slovenstvo. Odpadniški učitelj so njega in očeta ovadili sodišču, da je moral prestat tri mesece v preiskovalnem zaporu. Se isto leto so ga občani izvolili v občinski odbor, pozneje pa je bil nekaj časa edini slovenski poslanec v deželnem zboru. Od leta 1907 do 1914 je bil celo poslanec v av-

strijskem državnem zboru. Na ovadbo, češ da je prerokoval rusko zmago, so ga 1916 obsodili na pet let težke ječe. Po prevaru se je zavzemal za pravice koroških Slovencev, po nesrečnem plebiscitu pa se je naselil v Smokuču na Gorenjskem in se smel šele leta 1925 bolan vrniti na Koroško. Velik del njegove zapuščine so med II. svetovno vojno uničili Nemci.

Grassellijeva ulica

Politik Peter Grasselli se je rodil 1841 v Kranju, študiral gimnazijo v Ljubljani, pravo pa v Gradcu in na Dunaju. Po povratku v domovino se je posvetil društvenemu in političnemu delu, bil je med ustanovniki Glasbene matice, sodeloval je pri raznih časopisih in je med Jurčičevo boleznijo nekaj časa urejal »Slovenski narod«. Leta 1882 je bil izvoljen v ljubljanski občinski svet in je postal po odstopu Nemca Laschana prvi narodno zavetni slovenski župan v Ljubljani. Ko je 1895 odstopil s tega mesta, je imel še razne funkcije v političnih in gospodarskih forumih. Umrl je v visoki starosti leta 1933.

Grintovska ulica

ima ime po Grintovcu, najvišjem vrhu Kamniških ali Savinjskih Alp (2558 metrov). Ulica poteka v smeri sever — jug in tako tudi zemljepisno kaže na sever proti Grintovcu.

Hacquetova ulica

Baltazar Hacquet, v svojem času zelo znan naravoslovec, se je rodil leta 1739 ali 1740 v Le Conquetu v Bretanji (Francija)

in je bil zelo skrivnostna osebnost, tako da se zdaj ni njegovo življenje docela raziskano. Za časa sedemletne vojne je bil kirurg v francoski armadi, večkrat je bil ujet in je služil skoraj v vseh tedanjih vojskah, dokler ni končno ostal pri Avstrijcih. Ker si je zaželel civilne službe, so ga poslali za rudniškega kirurga v Idrijo. Tu je razvil svoje znanstveno delovanje in vsestransko preiskal Kranjsko in sosednje pokrajine kot botanik, mineralog in geolog. Pozneje je postal profesor anatomije, fiziologije, kirurgije in porodništva na ljubljanskem liceju. Njegove zbirke so si prilegli ogledat vojvode, cesarji in celo papež Pij VI. Postal je član mnogih znanstvenih društev po Evropi. Iz Ljubljane je odšel v Lvov, naveličan kranjskih svetohilincev. Tudi od tu je mnogo potoval. Po upokojitvi je živel na Dunaju, kjer je leta 1815 umrl. Hacquet je eden najpomembnejših raziskovalcev naših krajev. Bil je tudi drugi, ki se je povzpel na vrh Triglava.

Herbersteinova ulica

ima ime po ljubljanskem škofu Karlu Janezu Herbersteinu, zaslužnem za slovensko slovstvo. Rodil se je l. 1917 v Gradcu. V duhovniški službi je bil sprva v Tridentu, 1770 je prišel v Ljubljano in postal dve leti kasneje ljubljanski škof. Ko je zasedel prestol cesar Jožef II., je postal Herberstein navdušen zagovornik njegovih reform. Podpiral je slovensko književnost in se odločil za prevod celotne biblije Jurija Japlja, ki je veljal za učenega jeziko-

slovca. Kot vnet pristaš janzenizma je želel širiti janzenistično književnost, tako da smo Slovenci prilešli do marsikatere knjige, do katere sicer morda ne bi. Umrl je v Ljubljani leta 1787.

Hranilniška ulica

vodi med hišami, ki jih je začela zidati leta 1889 Kranjska hranilnica in nastanila v njih same Nemce. To naj bi bil začetek nemške kolonije v Ljubljani. Seveda je večina nemškega prebivalstva že izumrla.

Hubadova ulica

Glasbenik Matej Hubad je bil doma s Povodja pri Skaručni, kjer se je rodil leta 1866. Po maturi na ljubljanski gimnaziji je odšel na graško vseučilišče in poslušal en semester pravnih nauk, potem pa se je preselil na Dunaj in se ves posvetil glasbi. Po štirih letih je študij prekinil in sprejel pri Glasbeni matici mesto učitelja za klavir, petje, glasbeno teorijo, harmonijo, kontrapunkt in glasbeno zgodovino, hkrati pa je bil pevovodja zbora Glasbene matice. Ko je čez nekaj let dokončal študij na Dunaju, je proučeval glasbene razmere na raznih evropskih konservatorijih, potem pa se je spet vrnil h Glasbeni matici v Ljubljani in dvignil njen zbor na evropsko raven. Kot učitelj solopetja je vzgojil mnogo pomembnih slovenskih pevcev, kot Pavlo Lovsetovo, Reziko Thalerjevo, Josipa Rijavca, Ivana Levarja, Julija Betteta itd. Celih 21 let je vodil vse matične koncerte s pevskim zborom. Urejeval je tudi Glasbene izdaje

Glasbene matice in harmoniziral slovenske narodne pesmi. Umrl je leta 1937 v Ljubljani.

Ipavčeva ulica

Ima ime po Benjaminu Ipavcu, najplodovitejšem iz Glasbene družine Ipavčevih. Rodil se je leta 1829 v Sentjurju pri Celju, obiskoval gimnazijo v Celju in Gradcu, študiral zdravništvo, doktoriral leta 1857 in se naselil kot zdravnik v Gradcu, kjer je leta 1908 tudi umrl. S slovensko glasbo se je začel ukvarjati leta 1850 kot pevovodja graškega društva »Slovenijac«. Uglasbil je nad 120 pesmi za solo in več glasov in zborov. Ze zgodaj je zložil opero »Tičnik, pozneje pa še opero »Teharski plemič« (prvič izvajana 1892). Napisal je tudi Serenado za godalni orkester in razne klavirske skladbe.

Jakšičeva ulica

Dura Jakšič je bil srbski pesnik in slikar, rojen l. 1832 v Srpski Crnji. V Budimpešti se je učil slikarstva, ko je leta 1848, izbruhnila revolucija, ki se je je udeležil tudi mladi srbski študent. Zbežati je moral v Beograd, živel je potem nekaj časa na Dunaju in v Münchnu, do kler se ni za stalno naselil v Srbiji. Postal je učitelj in se vedno bolj nagibal od slikarstva h književnemu delu. Znane so njegove drame z zgodovinsko vsebino: Selitev Srbov, Elizabeta, kraljica Crnogorska in Stanoje Glavaš. Njegove ohranjene slike so po kakovosti in izvirnosti najboljša dela srbskega romantizma. Umrl je v Beogradu leta 1878.

POSLANCA

zveznega zbora zvezne skupščine volijo v vseh volivnih enotah na terenu.

Kandidat je:

TINE REMŠKAR

● Tine Remškar je bil rojen 1920. leta. Član Zveze komunistov je od 1944. leta. Ima gimnazijo, nedovršeno tehniško fakulteto in višjo partijsko šolo v Beogradu. V začetku vojne je deloval kot aktivist OF, potlej je bil v internaciji v Italiji, od septembra 1943. pa je imel različne funkcije v narodno-osvobodilni vojski. Po osvoboditvi je bil sekretar okrajnega komiteja KPS v Ilirski Bistrici in Mariboru, predsednik Centralnega komiteja Ljudske mladine Slovenije, sekretar okrajnega komiteja ZK v Novi gorici, od 1963. leta pa je predsednik republiškega zbora skupščine SRS. Tine Remškar je član CK ZKS od 1954. leta, od oktobra 1966. pa je član predsedstva CK ZKS.

TINE REMŠKAR

Bil je tudi član glavnega odbora SZDL Slovenije. Republiški poslanec je od 1953. leta naprej.

POSLANCA

republiškega zbora republiške skupščine volijo v krajevnih skupnostih: »Bežigrad«, »Stadion«, »Posavje«, Črnuče in Savlje.

Kandidati so:

1. VINKO VRBEC

obratovodja v ELMi

2. Ing. MILOŠ POLIČ

šef oddelka za ceste v Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij

3. JANEZ DREMELJ

upokojenec

Bežigrajčani!

Za volitve 23. aprila boste dobili vabila. Tam bo tudi zapisano, kje bodo volišča; odprli jih bodo ob 7. uri zjutraj, ponekod pa tudi že prej.

Odborniki, izvoljeni v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine

Na volitvah 19. aprila so bili za odbornike zbora delovnih skupnosti občinske skupščine izvoljeni:

Volivna enota šte. 1

(Delovne organizacije: Elektro Ljubljana okolica, Elektromerilni servis, Tovarna kovinske galanterije, Savske elektrarne-obrat Kleče)

Janez Čadež

planer izvoza v Tovarni kovinske galanterije

Volivna enota šte. 3

(Iskra — tovarna električnih aparatov, tovarna elementov za elektroniko, obrat tiskano vezje, montažni sektor)

Igor Stiškovsky

vodja gospodarsko tehničnega sektorja v Iskri (tovarna električnih aparatov)

Volivna enota šte. 5

(ELMA — obrat nekovin, trakov, profilov in tehnična kontrola)

Cveto Bogataj

šef proizvodnje v »Elmi«

Volivna enota šte. 7

(Belinka, JUB, Opekarna Črnuče, Energoinvest)

Inž. Rudi Šinkovec

tehnični vodja v »Belinki«

Volivna enota šte. 9

(Projekt nizke zgradbe, SGP Grosuplje, Projekti biro D. Blagajne, Konstrukta, projekti biro »Tamara«, Atelje za arhitekturo)

Marjan Oblak

šef gradnje za tržišče SGP Grosuplje

Volivna enota šte. 11

(Gradbeno podjetje Bežigrad, Gradbeno podjetje Temelj, Naravni kamen, grdbišča Gradisa, Megrada in Zidarja)

Ivo Rebek

pomočnik direktorja Gradbenega podjetja »Bežigrad«

Volivna enota šte. 13

(Cementar, Umetni kamen, Gramex, gradbišče Stavbenika)

Stanislav Tesner

delovodja v »Cementarju«

Volivna enota šte. 15

(IMP — elektrodelavnica in elektro montaža)

Ladislav Gärtner

mojster v Industrijskem montažnem podjetju

Volivna enota šte. 17

(Instalacija, Termika Avtoobnova)

Stanislav Ocvirk

analitik v »Termiki«

Volivna enota šte. 19

(Tovarna dekorativnih tkanin, LIK, Kuverta, Mladinska knjiga)

Inž. Ana Gregorčič

ekonomsko-tehn. analitik v Tovarni dekorativnih tkanin

Volivna enota šte. 21

(Cestno podjetje, Adria avio-

Volivna enota šte. 8

Karel Kušar

Volivna enota šte. 10

Milan Kranjc

KRAJEVNA SKUPNOST »STADION«

Volivna enota šte. 12

1. Ivo Lukežič
2. Ivica Ojsteršek

Volivna enota šte. 14

1. Jordan Stevanovič
2. Djurdja Božič

KRAJEVNA SKUPNOST »SAVSKO NASELJE«

Volivna enota šte. 16

Inž. Ciril Prohinar

Volivna enota šte. 18

Sandro Pečenko

Volivna enota šte. 20

1. Edo Medved
2. Jakob Žvan

Volivna enota šte. 22

1. Igor Kostjukovski
2. Mile Ševerkar

SKUPNOST »POSAVJE«

Volivna enota šte. 24

1. Anica Pajič
2. Slavko Čepin
3. Zvonko Sotlar

Volivna enota šte. 26

1. Jernej Cerkovnik
2. Teodor Lužovec

KRAJEVNA SKUPNOST SAVLJE KLEČE

Volivna enota šte. 28

1. Franc Selan
2. Ivan Zor

KRAJEVNA SKUPNOST ČRNUČE

Volivna enota šte. 30

1. Matevž Kumer
2. Marija Ritonja

Volivna enota šte. 32

1. Slavko Remic
2. Franc Lukanc

KRAJEVNA SKUPNOST BERIČEVO

Volivna enota šte. 34

Milan Žle

promet, pošte in železniška podjetja Črnuče)

Inž. Vinko Brežnik

šef tehničnega sektorja v Cestnem podjetju

Volivna enota šte. 22

(Del zasebnih obrtnikov, PTT servis, Autocommerce, Slaščičarna Bežigrad, Pekarna Žito, tehnični servis EI Niš, obrtni servisi Črnuče)

Marjan Bregar

avtomobilnik v delavnicah PTT

Volivna enota šte. 24

(Jugoinpekt, Dekorles, Tapetdekor, IMKO, kleparska instalaterska delavnica, servis LTH, skladišče in delavnica Slovenija avto, Brivnica in česalnica Savsko naselje, Žale, predstavništva, gospodarnjske pomočnice)

Miroslav Kukec

obratovodja delavnice pri Slovenija avto

Volivna enota šte. 27

(Geološki zavod)

Anton Bratun

šef gospodarsko-računske službe v Geološkem zavodu

Volivna enota šte. 29

(Zavod za produktivnost, Zavod za varjenje, Tehnični muzej, Zavod za farmacijo in kontrolo zdravil, Gradbeni servis inž. Stanka Bloudka, Ornitoški inštitut, Zavod za

avtomatizacijo-antenski lek, Inštitut za turizem, drometeorološki zavod)

Inž. Franc Avbelj

projektant v Inštitutu za rize

Volivna enota šte. 31

(Višoka šola za politične, de, Višja upravna šola, Upravišči inštitut, Kmetijski inštitut, Akademski kolegij, Društvo pisna delavska univerza, Ljudska knjižnica, Delavski inštitut Energoinvest, nirski dom, inštitut za sociologijo, Zavod za izmero kmetijskih zemljišč)

Inž. Olga Štefula

višja strokovna sodelavka Kmetijskem inštitutu

Volivna enota šte. 33

(Zavod za rehabilitacijo invalidov, Zdravstveni dom Črnuče, Zdravstveni dom Črnuče, Obratna ambulanta Savsko naselje, Lekarne Bežigrad, Zavod za zdravstveno varstvo, Zavod za usposabljanje slušno govorno prizadetih)

Igor Rendla

pomočnik direktorja v Zavodu za rehabilitacijo invalidov

Volivna enota šte. 35

(Krajevne skupnosti, Zavod za cene)

Ivan Kunovar

tajnik krajevne skupnosti »Posavje«

Naši poslanci

Občinska skupščina je dokončno izvolila poslance zborov delovnih skupnosti zvezne in republiške skupščine. Na kratko jih predstavljamo, naprosili pa smo jih za nekaj misli o nalogah, ki jih čakajo pri delu v skupščini.

MILAN KOŽUH

gospodarski zbor zvezne skupščine:

Naše gospodarstvo je danes v težavah. Najbolj žalostno je, da ne bi prišlo do večjih zastojev. V Sloveniji imamo velike in še neizkoriščene možnosti v izvozu razne opreme, drugih blaga, storitev, posebej v izvozu intelektualnih storitev in ne bi smeli z neupanjem gledati v bodočnost. Nasprotno, menim, da s strojnimi delom lahko razvijemo naše sodelovanje v mednarodni delitvi dela tako, da bo leta osnova za daljnji vzpon, za izboljša-

MILAN KOŽUH

naših osebnih dohodkov za odpiranje delovnih mest, kar je trenutno precejšen problem. Izvozu intelektualnih storitev doslej ni bilo posvečeno dovolj skrbi, iz prakse pa lahko trdim, da je to izvoz, ki marsikdaj pade v roke drugim industrijskim proizvajalcem.

Naši politični odnosi do tujih držav v razvoju so čim bolj omogočajo ekspanzijo in intelektualne potenciala predvsem na področju. Na drugi strani zahteva tak prodor odprane naša meja in našega gospodarstva. Naši inustriji morajo dati vse možnosti pri razvoju modernizaciji. V mednarodni menjavi moramo dati zelo svoboden mane-rijski prostor za plačilne in splošne pogoje. Le tako odprane in sprostitev lahko omogočimo razbije avtarkična gospodarstva in spremeni bitnost posameznih gospodarskih dejavnosti v bitko za obstoj in razvoj, ki jih daje odpr-

menim, da naša izvozna gospodarstva ni odvisna le od izvoznih organizacij. Najboljše vplive na izvoz ima tudi delo državnih komisij, ki sodelujejo pri razvijanju meddržavnih gospodarskih sporazumov, ko se dogovorijo za uvoz opreme, za uvoz včasih doma koncipiranih ponudnik in jim omogočajo izvoz, zaščiti tujih referenc na našem trgu. Tudi sodelovanje in sodelovanje proizvajalcev v komisije pri sebi zadovoljivo urejeno. In izvozno državo bi morali razvijati v okviru republične centralne uskladi, pa, da je to delo čisto jasno le od zelo ozkega kroga, ki ne more v celoti poznati interese proizvajalcev in potrošnje na področju

SFRJ, da pri tem sploh ne mislimo na časovno omejitve.

Dokajšni prispevek k izvozu mora dati naš finančni oziroma bančni mehanizem, ki mora postati gibčilen in hiter v svojih odločitvah, saj odločajo v mednarodni konkurenci minute, mi pa smo zaenkrat pravi milijonarji.

Kljub perspektivam, za katere mislim, da so realne, pa ne moremo mimo tega, da bodo vplivi svobodnega tržišča zahtevali vedno več truda v kolektivnih in napore za gospodarnost, osredotočenost sredstev in konkretizacijo integracijskih zasnov; po svoji moči bodo le-te morale predstavljati vsaj na nekaterih področjih resne partnerje na mednarodnem tržišču s tem pa tudi doma gospodarsko enoto, katere probleme ne bodo le evidentirani, ampak jih bodo organi naše družbe hitro in z odgovornostjo tudi rešili.

Milan Kožuh je bil rojen 1919. leta. Član Zveze komunistov je od 1941. leta. Končal je trgovo in srednjo ekonomsko šolo. Leta 1939. je bil sprejet v SKOJ, zaprosil ter v enotah VDV in KNOJ, kjer je bil na komandnih položajih. Po vojni je bil zaposlen na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu. Zdaj je direktor poslovnega združenja RUDIS v Trbovljah.

LEV MODIC

prosvetno-kulturni zbor zvezne skupščine:

Mislim, da družbeni položaj delovnega človeka v samoupravnem sistemu, to je njegova možnost, da s posameznimi konkretnimi odločitvami vpliva na celotni družbeni razvoj, ni le politična, ampak tudi kulturna pridobitev. Takšen položaj človeka namreč terja od njega več znanja in globljo kulturo. Pot do realizacije te zahteve pa je seveda dolgotrajna.

Nedvomno lahko že doslej pokažemo lepe uspehe v kulturnem razvoju slovenskega naroda, pa če pogledamo samo razvoj šolstva, zlasti število učencev na vseh stopnjah, ali bogato založniško dejavnost ali močan porast znanstvenih institucij in znanstvenih delavcev. Kljub tem uspehom pa bi se vendarle morali lotiti naloge bolj načrtno. Uspehe bi hitreje dosegli, če bi h kulturnemu prosvetljevanju — v najširšem in najboljšem smislu — ne pritegovali samo ustanov, ki to nalogo opravljajo poklicno. Ustvariti bi morali primerno »kulturno atmosfero«, to pa lahko

LEV MODIC

dosežejo predvsem zavzeti posamezniki. Prav tej dejavnosti nismo našli pravega mesta niti v družbenih organizacijah in bržkone ji tudi nismo dali potrebnega družbenega ugleda.

Lev Modic je bil rojen 1913. leta. Član ZK je od 1943. leta. Končal je tehniško fakulteto in inštitut za družbene vede v Beogradu. Med vojno je bil aktivist OF, po vojni je bil glavni urednik »Partizanskega dnevnika« in »Naše vojske«. Po osvoboditvi je bil glavni urednik »Ljudske pravice« in »Slovenskega poročevalca«, pomočnik ministra za znanost in kulturo LRS, direktor Cankarjeve založbe in časopisnega podjetja »Ljudska pravica«. Bil je tudi sekretar ideološke komisije CK ZKS, član CK ZKS je od 1959. leta, član predsedstva CK ZKS pa je od oktobra 1966. leta.

ŽIVA BELTRAM

socialno-zdravstveni zbor zvezne skupščine:

Številni razgovori, ki smo jih imeli pred volitvami, so še enkrat potrdili, kolikšne so naloge, ki nas še čakajo, preden bomo lahko rekli: tudi v socialnem zavarovanju, zdravstvu in socialnem varstvu je reforma uspela!

Te razprave so pokazale že dokaj utrjeno zavest o tem, da je odločanje o vprašanih, ki zadevajo socialno varnost in zdravstveno varstvo posameznika in skupnosti stvar, pri kateri moramo oceniti učinek vsake nove odločitve z več platí: kako deluje na življenjsko in de-

ŽIVA BELTRAM

lovno sposobnost ljudi, kako na gospodarjenje s sredstvi, na razmerje med koristniki in izvajalci posamezne dejavnosti; ločiti moramo tudi kratkoročne in dolgoročne učinke, skratka zdravstvena in socialna politika ni preprosta. Da bi bila dobra, mora k njenemu oblikovanju in izvajanju prispevati svoj delež občan naše samoupravne družbe v svojih različnih vlogah: tako tedaj, ko sklepa, koliko naj delovna organizacija odšteje od svojega dohodka za kolektivno socialno zdravstveno varstvo, ali ko kot strokovnjak pripravlja in izvaja program tega varstva pa do situacije, ko kot posameznik išče zdravstveno pomoč, stopa v pokoj ipd.

Medsebojno prepletanje — da, tudi križanje! — ožjih in širših interesov, današnjih in jutrišnjih posledic — nas ne sme begati. Vemo, da je znotraj splošnih spoznanj in obvez množica posameznih vprašanj. Kdor nima kompas, mu ni težko izgubiti orientacije v gozdu protislovnih argumentov, opozoril, detajlov. Morali si bo-

mo medsebojno pomagati, da se bomo znašli med številnimi o stroških in dohodkih, o naraščanju in upadanju obolenosti, o razmerjih med pokojninami in življenjskimi stroški in vsem drugim, o čemer bomo v prihodnjih letih razpravljali in sklepali.

Bili so že in še bodo trenutki, ko je treba sprejeti odgovornost za odločitev, ki je relativno najboljše. Pri tem pa je zelo važno, da tudi pri delnih ali kratkoročnih sklepih ne izgubimo izpred oči cilja, h kateremu mora voditi vsak korak: ker smo si izbrali samoupravno pot oblikovanja naših družbenih razmer, se moramo potruditi, da bo vsak sklep — pa najsi ga sprejme delavski svet, občinska ali zvezna skupščina — pomenil korak v sprejeti smeri.

Živa Beltram je bila rojena 1921. leta. Član ZK je od 1943. leta. Končala je gimnazijo in študirala medicino. Med vojno je bila aktivistka OF. Okupatorji so jo kasneje aretirali in zaprli. Po osvoboditvi je bila sekretar mestnega komiteja KP v Gorici, načelnik za prosveto okrajnega ljudskega odbora v Kopru in aktivistka v množičnih organizacijah. Bila je direktorica zavoda za napredek gospodinjstva v Ljubljani, polje pa politična delavka pri glavnem odboru SZDL Slovenije.

Dr. MAJDA STROBL

organizacijsko-politični zbor zvezne skupščine:

Neposredne naloge vseh in vsakogar, torej tudi Zvezne skupščine, so tiste, ki pomenijo uresničevanje gospodarske in družbene reforme. Na področju družbeno političnega sistema je neposredna naloga stabilizacija družbenih odnosov, kar pomeni hkrati utrditev pravic, pravne varnosti občanov ter delovnih in drugih samoupravnih organizacij in pa jačanje ustanovitve in zakonitosti.

V izvrševanju te naloge bo morala tudi Zvezna skupščina stremeti za tem, da bodo zakoni, s katerimi se regulirajo družbeni odnosi in določajo pravice in dolžnosti občanov, dobro pretehtani, premišljeni in v naprej predvidene vse neposredne in posredne posledice.

K temu bo lahko mnogo pripomoglo predvideno sodelovanje republik, pa tudi drugih skupnosti in občanov. Da bi lahko prišlo do izraza sodelovanja teh, je izredno pomembna tudi povezanost zveznih poslancev s svojimi volivci ter z občinskimi skupščinami, v katerih so bili izvoljeni. Spoznavanje stanja in problemov vna trenutno, na posameznih področjih, ki naj bi se uredili z novimi predpisi, zlasti zakoni, naj omogoči poslancem, da bodo lahko pri svojem sodelovanju v skupščini izražali in se zavzemali za težnje, hotenja in potrebe tistih, katerim je zakon namenjen, to je tistih, katerim bo zakon določil nove pravice ali pa obveznosti.

Taka povezanost poslancev z volivci pa bo imela tudi druge ugodne posledice, med temi zlasti večje zaupanje volivcev nasproti svojim predstavnikom in predstav-

Dr. MAJDA STROBL

niškimi telesom in boljše razumevanje potreb, zaradi katerih so bili izdani posamezni zakoni ali sprejeti določeni ukrepi. To pa je tudi najbolj smisel našega socialističnega samoupravnega sistema, v katerem se niso dozoreli pogoji, da bi lahko vsi občani sami neposredno odločali o vseh zadevah, ki so za njih skupnega pomena.

Dr. Majda Strobl je bila rojena 1923. leta. Članica Zveze komunistov je od 1957. leta. Diplomirala je na pravni fakulteti in kasneje doktorirala. Med vojno je bila aktivistka OF. V SKOJ je bila sprejeta 1941. leta. Po vojni je bila asistentka in docentka na univerzi, opravljala je različne družbeno-politične funkcije in ves čas aktivno delovala na strokovnem in znanstvenem področju.

Dr. DUŠAN MIS

socialno-zdravstveni zbor republiške skupščine:

Delo v socialno zdravstvenem zboru bom pričel v silnem razgibanem času. Nadaljevati bo treba z dosedanjimi napori, da bi se celoten si-

Dr. MUŠAN MIS

stem socialne varnosti razvijal v skladu s splošno družbeno-gospodarsko usmeritvijo po reformi. Za obdobje, ki je pred nami, bo značilno aktivno prilagajanje novim sorazmerjem v delitvi narodnega dohodka na vseh področjih, ki sodijo v delokrog zbora. Obegem pa bo treba iskati v deloma že začrtanih smereh sistemske rešitve ali izpopolnitve za pokojninsko — invalidsko zavarovanje, otroško in socialno zavarovanje in za zdravstveno zavarovanje.

Na mojem ožjem delovnem torišču, ki obsega zdravstveno varstvo, pa organizacijo in finansiranje zdravstvene službe, bo moral zbor usmerjati in spremljati organizacijske spremembe v zdravstveni službi, ki se je doslej v celoti razvijala premalo uskladenost; prilagajati jo bo treba bolezenskim dogajanjem oziroma zdravstvenemu stanju prebivalstva, njegovim objektiviziranim potrebam bolj kot željam, zlasti pa možnostim in pripravljenosti za ustvarjanje primerne materialne osnove.

To naj bi zagotavljal novi sistem zdravstvenega zavarovanja, čigar obrisi so po dolgotrajnem in napornem delu mnogih že začrtani v tezah, ki prihajajo v javno razpra-

vo. Ta sistem naj bi omogočil, da dobi pravo obliko in vsebino družbeni dogovori o medsebojni neodvisnosti prispevkov zavarovanca in njegovih zagotovljenih in programsko usmerjenih pravic. Samoupravni dogovori naj bi vzpostavili pravilne odnose med občani, združenimi v komuni, zavarovanci, povezanimi in uskladeni zdravstveni službi.

Tako bomo napravili nov korak na razvojni poti organiziranega zdravstvenega varstva, ki ni bila sicer še nikdar le premočrtna. Tudi ta korak naj bi nas približal visokemu cilju, ki ga lahko označimo z gestom »zdrav človek v zdravem okolju«. Osnove naše družbene ureditve naj zagotavljajo tako usmeritev.

Dr. Dušan Mis je bil rojen 1926. leta. Zaposlen je kot direktor Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana. Še kot študent medicine je sodeloval pri delu sanitarno-epidemiološke postaje MLO Ljubljana, ki se je kasneje razvila v zavod, kjer je zdaj zaposlen. Delal je v organizacijah Rdečega križa in mnogih strokovnih in družbenih forumi.

JANEZ VINKLER

organizacijsko-politični zbor republiške skupščine:

Nekaj let dela v občinski skupščini stalno odpira nova, nerešena vprašanja, ki jih občinska skupščina s svojimi pristojnostmi ni bila v stanju rešiti. Te izkušnje bo treba porabiti pri delu organizacijsko-političnega zbora republiške skupščine.

Uspešno delo poslanca je izključno tesno pove-

JANEZ VINKLER

z z delom občinske skupščine in s tistimi institucijami v občini, ki obravnavajo podobno problematiko kot organizacijsko-politični zbor. Želim, da bi dobre odnose gojili tudi v naprej.

Janez Vinkler je bil rojen 1926. leta. Član ZK je od 1947. leta. Med vojno je sodeloval v NOB. Diplomiral je na pravni fakulteti, zdaj pa je načelnik uprave za notranje zadeve v Ljubljani. Sodeloval je v raznih odborih družbeno-političnih organizacij. 1962. leta je bil izvoljen za podpredsednika in kasneje za predsednika občinske skupščine Bežigrad.

Volitve v nedeljo 23. aprila

ŠEST NOVIH POSLANCEV

Koliko otrok bo šlo na počitnice?

Bežigrasjski otroci bodo letos letovali v Umagu in na Vrnskem. Opustili bodo kolonije v Zirovnici in Novigradu, kjer so otroci doslej gostovali v tamkajšnjih šolah. Zirovnico bo nadomestila baza na Vrnskem, namesto v Novigradu pa bodo otroci letovali v Umagu, kjer bodo dom razširili.

V Umagu bodo maja in junija tri izmene »šole v naravi«: 330 šolarjev naj bi se v izmenah po 10 dni preselilo na morje. Od začetka maja do začetka oktobra pa bo v Umagu prostora za 1100 otrok. Izmene bodo trajale po 18 dni. Na Vrnskem bo od začetka junija do srede septembra lahko letovalo 231 otrok.

Predvidevajo, da bo oskrbni dan na letovanjih (brez amortizacije) veljal 1800 starih dinarjev v Umagu, na Vrnskem pa bo nekoliko ceneje zaradi manjših stroškov za prevoz. Starši bodo za otroka plačali od 100 dinarjev pa do 1800 starih dinarjev za oskrbni dan. Polno ceno bodo plačali tisti starši, kjer je dohodek na družinskega člana večji kot 50.000 starih dinarjev na mesec.

Organizatorji letovanj se trudijo, da bi poskakali vse notranje rezerve. »Lahko pa bi nam pomagali še drugi,« je dejala Francka Dolenc, referent za socialne zadeve občinske skupščine. »Če bi delovne organizacije prispevale iz svojih skladov le majhne zneske za letovanja otrok, bi to za nas veliko pomenilo.«

Lani je bilo v zdravstvenih kolonijah 906 mladih Bežigrasjčanov, 50 otrok pa je bilo v okrevališčih. Za letovanja je prispevala lani občina 60 odst. denarja, 40 odst. pa starši.

Težko se je odločiti za povečan delež staršev, zlasti še, ker za precej otrok starši zdaj ne bodo več dobivali otroškega dodatka. Druga možnost je še, da bi šlo na letovanja manj otrok kot lani, kar pa ni v skladu s potrebami, ki so mnogo večje.

Ker letos ne bo več popustov pri voznjah, bo treba odšteti samo za prevoze otrok na letovanja kar dva milijona starih dinarjev več kot lani. Vse to pa so že problemi, ki jih zgolj občina ne more reševati.

Nadaljevanje s 1. strani

je dobil 35 glasov, inž. Pavel Stular 20 in Franc Bernot 7 glasov. Ker je Lev Modic dobil tudi večino glasov v drugih občinskih skupščinah je bil izvoljen za poslanca prosvetno-kulturnega zbora zvezne skupščine.

■ Za socialno-zdravstveni zbor je kandidirala Živa Beltram. Dobila je 56 glasov bežigrasjskih odbornikov. Živa Beltram je dobila večino glasov tudi v drugih občinskih skupščinah in bila tako izvoljena za poslanko v socialno-zdravstveni zbor zvezne skupščine.

■ Za organizacijsko-politični zbor je kandidirala dr. Majda Strobl. Dobila je 60 glasov bežigrasjskih odbornikov. Ker je dr. Majda Strobl dobila večino glasov tudi v drugih občinskih skupščinah

Za Sosesko 7 izbran projekt »Tabor«

Občinska skupščina je na eni zadnjih sej glasovala o izbiri projekta, po katerem naj bi gradili novo Sosesko 7 na Ježici (med Titovo cesto za Ruskim carjem in kamniško progo). Odborniki so se odločili za projekt »Tabor«. Za ta projekt je glasovalo 26 odbornikov, 13 se jih je odločilo za projekt »Lumen«, 11 odbornikov pa se je glasovanja vzdržalo. O projektu bo odločal še mestni svet.

V Soseski 7 bo več kot 3.000 stanovanj za 10.000 novih prebivalcev. Graditi naj bi jih začeli že letos jeseni.

je bila dokončno izvoljena za poslanko organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine.

Volitve republiških poslancev

V bežigrasjski občini volijo letos poslanca republiškega zbora ter socialno-zdravstvenega in organizacijsko-političnega zbora republiške skupščine.

■ Za republiški zbor so bili predlagani štiri kandidati: Vinko Vrbec, Ivan Ričtonja, inž. Miloš Polič in Janez Dremelj. Pri volitvah v občinski skupščini je dobil Vinko Vrbec 32 glasov, Ivan Ričtonja 20, inž. Miloš Polič 32 in Janez Dremelj 39 glasov.

Slovo odbornikov

Zadnja seja občinske skupščine je bila tudi slovo petintridesetih odbornikov, ki jim je potekla štiriletna mandatna doba. Za odbornike so priredili majhno svečanost. Predsednik občinske skupščine se jim je zahvalil za sodelovanje in jih obdaril s knjigami. Zahvalil se je tudi uslužbencem občinske uprave.

Vročje pesti

Bežigrasjski miličniki so lani 162-krat posredovali, ko so se kresale vroče pesti in prijeli 134 pretepačev, doma iz bežigrasjske občine. Ugotavljajo, da je največ pretepev ob vinskem sejmju na Gospodarskem razstavišču, precej pa še v rekreacijskem centru, v delavskih naseljih in v gostilnah. Miličniki so zalotili tudi 143 hazarderjev in prijeli 99 oseb, ki so se drzno in nedostojno vedli v javnosti.

**DOPISUJTE
V ZBOR
OBČANOV**

(Odborniki ne glasujejo za enega kandidata, temveč imajo pravico oddati toliko glasov, kolikor je kandidatov). Potrebno večino glasov so dobili Vinko Vrbec, inž. Miloš Polič in Janez Dremelj in le-ti bodo kandidati na volitvah 23. aprila.

■ Kandidati za poslanca socialno-zdravstvenega zbora republiške skupščine so bili Majda Gaspari, dr. Dušan Mis in Ančka Cerin. Majda Gaspari je dobila 23 glasov,

dr. Dušan Mis 27 in Ančka Cerin 12 glasov odbornikov. Ker je dr. Dušan Mis dobil največ glasov je bil dokončno izvoljen za poslanca socialno-zdravstvenega zbora republiške skupščine.

■ Za organizacijsko-politični zbor je kandidiral Janez Vinkler. Dobil je 53 glasov odbornikov in s tem je bil Janez Vinkler dokončno izvoljen za poslanca organizacijsko-političnega zbora republiške skupščine.

Obiščite sejemске prireditve na Gospodarskem razstavišču

6. mednarodni sejem

»ALPE-ADRIA«

od 13. do 21. maja 1967

mednarodni VINSKI SEJEM

2. specializirani sejem gostinske in turistične opreme

od 1. do 10. septembra 1967

14. mednarodna razstava

»SODOBNA ELEKTRONIKA«

od 10. do 15. oktobra 1967

SALON POHIŠTVA z mednarodno udeležbo

od 4. do 12. novembra 1967

13. sejem »MODA 1968«

z mednarodno udeležbo

od 13. 1. do 21. 1. 1968

V »Kristalu« se jasni

V eni letošnjih številkih »Zbora občanov« smo napisali, da v »Kristalu« ni vse kristalno. In direktor »Kristala« je tožil našega novinarja Jožeta Vetrovca zaradi obrekovanja in žaljenja časti. Medtem ko je bil novinar zaslišán zaradi obtožbe, direktorja ni več.

Delavski svet v podjetju »Kristal« je sklenil, da s takšnim direktorjem, kot je Jano Mokorel, nima kaj početi in so mu zato odpovedali delovno razmerje oziroma sklenili, da ga ne potrebujejo. Medtem je prišlo že tudi do komičnih situacij. Direktor je namreč prihajal na delo, kadar se je njemu zdelo. Enkrat ob osmih, drugič ob dvanajstih. Delavcem pa se je zdelo, da bi moral prihajati na delo tako kot vsi drugi. Zato so nekega dne, ko ga

spet ni bilo zjutraj v službo, zaklenili vrata pisarne in obdržali ključ v delavnici. Hoteli so, da direktor pride po ključ v delavnico, da bi mu lahko tam povedali, kar so nameravali. No, direktor je poklical milico, ta pa seveda zaradi enega ključa, ki ga ni bilo v vratih, ni posredovala.

To je bila le ena zadnjih epizod med dolgotrajnimi nesoglasji v »Kristalu«. Potlej, ko so direktorja odslovili, se je le-ta pritožil na bežigrasjski občinski skupščini, tam pa so njegovo pritožbo odbili kot neutemeljeno in moral se je dokončno posloviti od »Kristala«.

V »Kristalu« je sedaj novi, v. d. direktor. Kaže, da se stvari počasi obračajo na bolje, čeprav še ne bo vse mirno. Nekateri stvari kažejo, da še ni vse urejeno in da so nekateri vodilni uslužbenci sodegovorni za nepravilnosti.

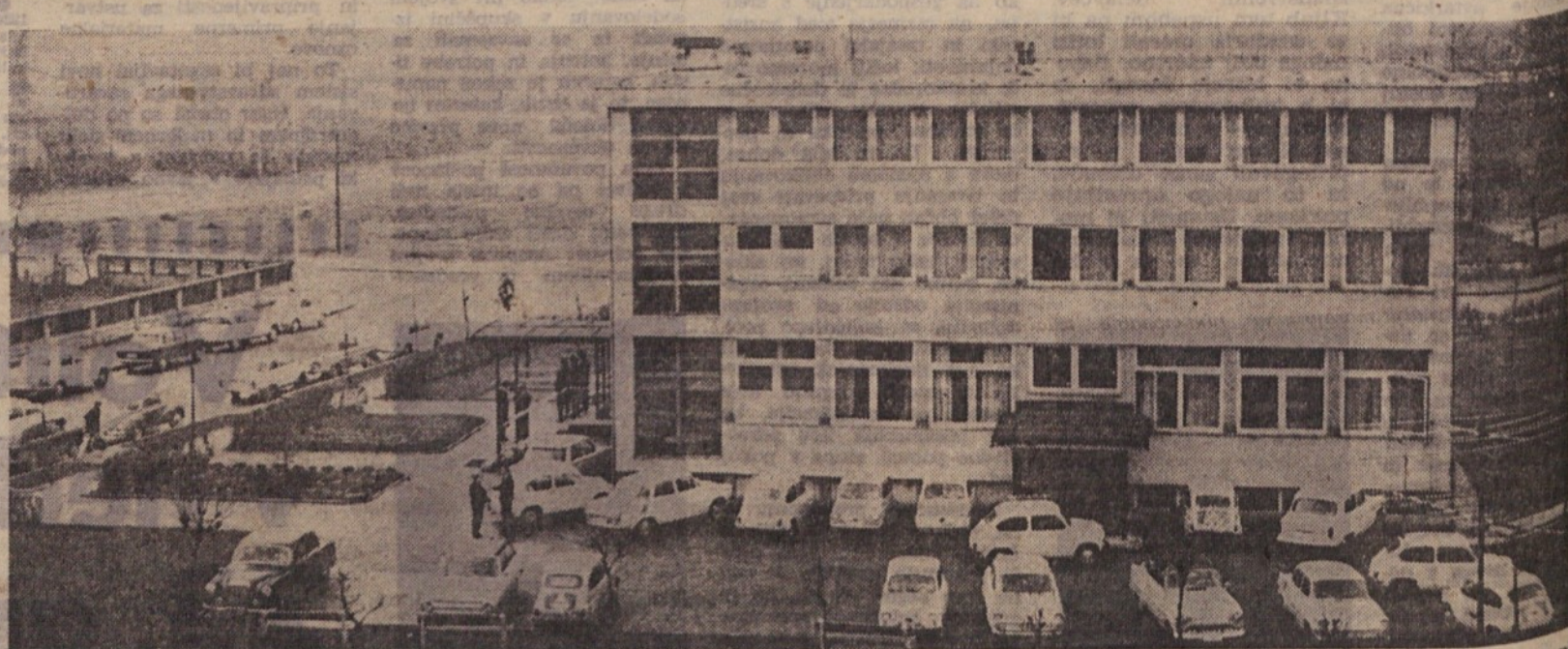
Ob vseh težavah, notranjih nasprotovanjih, spreminjanju pravilnikov in pričevanju na sodišču, pa podjetje ni v denarnih težavah. Odpusenci direktor je obtožen zlorabe uradnega položaja in nezakonite uporabe denarja, v podjetju pa bodo imeli od prvega maja menda nekoliko večje osebne dohodke.

Proračun sprejet

Nadalj. s 1. strani

za gradnjo planinskega doma na Mali planini. Povečan je še znesek za vzdrževanje cest, denar pa je namenjen za porušitev hiše pred gostilno »Angelca« na Ježici, da bi nekoliko uredili ozko grlo na Titovi cesti.

Proračunska rezerva bo znašala 91 milijonov st. dinarjev.

GNECA V DVORANI IN PRED NJO — Seje občinske skupščine so ponavadi v dvorani krajevne skupnosti Savsko naselje ali »Boris Kidrič«. Zivahno ni samo v dvorani. Na sliki: poslopje krajevne skupnosti »Boris Kidrič«. Foto: E. Kaše

Korak naprej

Ob občnem zboru občinske zveze za telesno kulturo

V februarju in marcu so se vrstili občni zbori društev in klubov za telesno kulturo po vsej naši občini. Vodstva in članstvo so kritično ocenjevali svoje enoletno delo, izpolnitev programa, napredek in porast članstva. Z veseljem moramo ugotoviti, da smo na skoraj vseh občnih zbora slišali iz poročil in v razpravi, da je bil narejen v preteklem letu velik korak naprej, da so se vrste aktivnih športnikov za Bežigradom povečale, da so posamezniki in ekipe dosegli nekaj lepih uspehov. To je toliko bolj razveseljujoče, ker je bilo vse to doseženo z razmeroma skromnimi sredstvi, toda s toliko več požrtvovalnosti in resnosti, ker so vse uspehe dosegli doma vzgojeni fantje in dekleta.

V Dolu so spet dobili državnega prvaka; čeprav še mladinec je Slavko Premožec osvojil naslov državnega prvaka v biatlonu v članski konkurenci. Mladinska štafeta je bila četrti, brata Slavko in Tone Premožec pa sta bila to sezono v državni smučarski reprezentanci. Odbojkarji Črnuč uspeli nastopajo v I. republiški ligi. Badmintonarji Ježice so bili v preteklem letu vsekakor po kvaliteti najuspešnejši: J. Drinovec je dosegel na mednarodnem prvenstvu v Linzu izreden uspeh, ko se je v konkurenci najboljših evropskih igralcev uvrstil na 3.

mesto, pa tudi sicer se Ježičani ponajbolj z naslovi mladinskih prvakov Slovenije in so druga najmočnejša ekipa pri članih. Pri košarkarjih Partizana Ježica uspeli nastopajo v raznih ligah kar pet moštev; člani so se prav letos uvrstili v II. republiško ligo. Košarkarski klub Stadion nastopa drugo leto v II. republiški ligi, medtem ko poleg prvega moštva tekmujejo v medobčinskih ligah še 3 moštva. TVD Partizan Bežigrad je tudi v preteklem letu vzgojil nekaj odličnih mladih telovadcev in z njimi dokaj uspešno nastopal na

dvobojih in prvenstvih. Atleti Olimpije so si ustvarili zelo široko bazo odličnih mladih tekmovalcev, ki že danes dosegajo lepe uspehe, imajo pa v svojih vrstah tudi nekaj izrednih posameznikov, ki so že zreli za velike rezultate. Partizan Savsko naselje je z novo šolsko telovadnico šele dobro zaživel, zato o njegovem delu in rezultatih letos še ni moči govoriti. Balinarski klub Zarja je v svoji aktivnosti nekoliko popustil in ne dosega več takšnih rezultatov kot pred leti, čeravno so balničarji vedno polna starejših in mlajših balinarjev. Oba taborniška odreda, posebno »Savski odred« sta zelo aktivna in sta v preteklem letu dosegla zavidanja vredne rezultate. Savski odred tabornikov je bil proglašen za »Partizanski odred«, v kratkem pa bo dobil tudi svoj prapor. Planinci iz Črnuč so tudi preteklo leto posvetili največ skrbi in truda uresničitvi svoje dolgoletne želje, dograditvi doma na Mali planini. Videti je, da jim bo to končno letos uspelo, kajti občinska skupščina in obč. zveza za tel. kulturo jim bosta priskočila na pomoč. Tudi gluhi športniki, združeni v športnem društvu »Komet«, so bili preteklo sezono zelo aktivni, saj so imeli številna tekmovalna doma in na tujem, precej pa so nastopali tudi v občinskem in medobčinskem tekmovalju. Udeležili so se tudi olimpijade gluhih, vendar zaradi slabe pripravljenosti tam niso dosegli vidnejših rezultatov.

Tudi na občnem zboru obč. zveze za tel. kulturo je bilo iz poročil in razprave razbrati, da je bil v preteklem letu dosežen lep napredek v telesni kulturi in telesni vzgoji, posebno v naših šolah. Šolska vodstva so z razumevanjem gledala na šolsko telesno vzgojo, tako da je za Bežigradom postala šolska telesna vzgoja povsem enakovreden predmet. Ker je svetu za šolstvo, kulturo in telesno kulturo uspelo zagotoviti denar še za telovadnico v Dolu, bo občina Bežigrad v prihodnjem letu ena redkih občin, kjer bodo vse popolne osnovne šole imele tudi telovadnice. Treba bo najti le še letne vadbene prostore za vadbo šolske in ostale mladine v poletnem času.

Za svoj strokovni kader je obč. zveza za tel. kulturo skrbel na ta način, da je financirala dopisno šolanje za sedem kandidatov, priredila razgovore, predavanja in predvajanje strokovnih filmov, občasno pa je tudi nagrajevala trenerje in vadiatelje. Denar, čeravno precej skromen, je zadostoval, da so osnovne organizacije in sama zveza ob skrbnem varčevanju v celoti izpolnili svoje programe.

Zahvaljujoč razumevanju občinske skupščine in njenih odbornikov, bo letos za telesno kulturo več denarja kot v preteklih letih. Obeta se nam torej še bolj pestro, delovno in upajmo tudi uspešnejše leto.

J. P.

Nagradi za Partizan Ježica in Savski odred tabornikov

Na občnem zboru občinske zveze za telesno kulturo so tudi letos nagradili najboljše organizacije za uspešno delo v preteklem letu. Že drugič zapored je dobil najvišje priznanje Partizan Ježica, zraven pa še Savski odred tabornikov, ki je lani zelo uspešno deloval v Savskem naselju.

USPEŠNO LETO

Občnega zbora Partizana Ježica se je udeležilo 88 članov. Ko so pregledali uspehe v preteklem letu, ni bilo težko ugotoviti, da je bila to ena najuspešnejših sezon. Košarkarji in košarkarice so odigrali 112 tekem, igralci badmintona so sodelovali na vseh pomembnejših tekmovanjih. Na Ježici so organizirali 4 košarkarske turnirje in 4 turnirje v badmintonu, tabornjenje na morju, izlet in več družabnih prireditev.

Prvenstvo v krosu

Na občinskem prvenstvu v krosu za osnovne in srednje šole, ki ga je organizirala občinska zveza za telesno kulturo, je sodelovalo 259 tekmovalcev in tekmovalk. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili: učenke nižjih razredov: Pirnar (Osn. šola V. Kraigherja), ekipno osn. šola V. Kraigherja; učenke višjih razredov: Vajevec (O. š. Mirana Jarca), ekipno o. š. B. Kidriča; učenci nižjih razredov: Repar (o. š. B. Kidriča), ekipno osn. š. B. Kidriča; učenci višjih razredov: Saje (o. š. V. Kraigherja), ekipno o. š. B. Kidriča; dijakinje nižjih razredov: Orešar (Center strokovnih šol), ekipno šola Iskra; dijakinje višjih razredov: Slapar (Iskra), ekipno Center strokovnih šol; dijaki nižjih razredov: Mele (I. gimnazija), ekipno I. gimnazija; dijaki višjih razredov: Majerič (Iskra), ekipno Gradbeni šolski center. J. P.

Planinci letos pod svojo streho

Črnušk. planinci so na zadnji seji upravnega odbora, ki je bila prejšnji teden, izvolili nov gradbeni odbor. Dobil je nalogo, da novogradnjo na Mali planini letos do jeseni spravi pod streho. Črnuški planinski dom bo torej dobil rojstno letnico 1967.

Denar za nadaljevanje gradnje je zagotovljen, došen del ali 4 milijone S din je za letos prispevala bežigradska občinska skupščina, 2 milijona občinska zveza za telesno kulturo, 1 milijon lahko planinci pričakujejo še iz občinskega rebalansa, 1 milijon od delovnih organizacij, pet milijonov pa imajo še od lani. Denar torej je. Treba bo samo še veliko dobre volje, ki pa jo črnuškim planincem nikdar ni primanjkovalo.

Hkrati so planinci nepriznani dobili 70 železnih postelj iz počitniške baze v Zirovnici, ki je bila doslej v tamkajšnji šoli, s posteljami vred pa tudi žimnice in kuhinjsko opremo. Odslej bodo otroci lahko preživljali počitnice v planinskem domu na Mali planini in jim ne bo treba več gostovati po šolah in tujih domovih.

Upravni odbor planinskega društva Črnuče, je obenem določil termine za večje letošnje izlete in prireditve. Za občinski praznik bodo organizirali prijateljsko srečanje, združeno z delovno akcijo na Mali planini. Tega srečanja naj bi se udeležili vsi bežigradski športniki, od planincev do tabornikov, smučarjev in drugih ljubiteljev planin. 13. avgust je praznik PD Črnuče. Tega dne se bodo planinci s treh smeri podali proti Korošici, kjer bo spominjska slovesnost ob plošči ponesrečenega črnuškega planinca tov. Merčuna.

Otvoritev novega planinskega doma na Mali planini bo predvidoma konec jeseni. Datum bo določen kasneje. Začetek gradbenih in obrtniških del pa bo določen takoj, ko bo skopnel sneg na planini. NL

NAROČITE ZBOR OBČANOV!

Živahna športna dejavnost na gimnaziji

Sportniki bežigradske gimnazije so imeli letos dolgo vrsto nastopov. Dekleta in fantje so tekmovali v različnih panogah in dosegli tudi nekaj lepih uspehov. Na republiškem srednješolskem prvenstvu v smučanju so se Bežigradčani uvrstili med ekipami na 2. mesto. V košarki imajo šolsko ligo, kjer je nastopilo 224 igralcev, dekleta pa še niso končala tekmovanja. Srečali so se tudi z reprezentancami drugih šol in ekipo JLA, dekleta pa so zmagala na občinskem prvenstvu, novoletnem turnirju in tekmovalju za Drnovškov memorial. V šolski ligi v malem nogometu je nastopilo 320 dijakov; pomerili so se tudi z ekipo JLA. Dijaki in dijakinje gimnazije so tekmovali še na občinskem atletskem prvenstvu, večkrat pa so se pomerili tudi v šahu.

Košarkarji pred prvenstvom

V letošnji sezoni bodo tri košarkarske ekipe iz naše občine tekmoval v republiških ligah: ženska ekipa Partizana Ježice nastopa v republiški ligi, članski ekipi »Stadion« in Partizana Ježica pa v zahodni skupini II. republiške lige. Razen tega bo v ljubljanskih medobčinskih ligah sodelovalo še 12 ekip iz štirih bežigradskih klubov. Tekmovanje se bo pričelo 7. maja. Spored tekem v republiških ligah je takšenle:

7. maja: članice-Ježica: ZKK Maribor, člani: Vrhnika: Stadion in Ježica: Moste; 14. maja: članice-Jesenice: Ježica, člani-Suha: Ježica in Stadion: Triglav; 21. maja: članice-Ježica: Ilirija, člani-Ježica: Stadion; 28. maja: članice-Slovan: Ježica, člani-Stadion Moste in Tolmin: Ježica; 4. junija: članice-Ježica: Maribor 66, člani-Suha: Stadion in Ježica: Vrhnika; 11. junija: članice-Triglav: Ježica, član — Nanos: Stadion in Triglav: Ježica; 18. junija: člani — Stadion: Tolmin in Ježica: Nanos.

J. P.L.

Pripraviti je treba kosilo. — Z lanskega tabora »Savskega odreda« v Ribnem.

Denarja bo več

Vsa leta nazaj je bilo pomankanje denarja ena glavnih težav in tudi vzrok, da telesna kultura ni šla v korak z razvojem drugih dejavnosti. Funkcionalni posameznih osnovnih organizacij so se morali največkrat ukvarjati z nabiranjem denarja, če so hoteli, da so člani lahko vadili in nastopali, da so lahko kupovali opremo in plačevali najemnino za prostore. To je privedlo do tega, da so se številni dobri in predani ljudje naveličali tega dela in zapustili društva in klube. Pri nas za Bežigradom se je že lani stanje bistveno izboljšalo. Odgovorni činitelji so uvideli, da je telesna vzgoja, če je grajena na dobrih temeljih, nujno potrebna družbi in posebno še mladim ljudem. Kajti mladi ljudje morajo nekje sproščati svoje telesne sile; če jih ne bodo v organiziranem športnem udejstvovanju, jih bodo kje drugje, na nepravem mestu.

lesne kulture v naši občini. Od te vsote je bilo nekaj denarja že vnaprej razdeljenega in sicer: za akcijo »maučite se plavati« 1.500.000 st. din, za gradnjo planinske postojanke na Mali planini 2.000.000 st. dinarjev, za gradnjo športnega igrišča pri Centru strokovnih šol in osnovni šoli »Mirana Jarca« 1.000.000 st. dinarjev, za igrišče ob Glavarjevi ulici 1.000.000 st. din, za ureditev odbojcarskega igrišča in garderobe na Črnučah 900.000 st. din, za ureditev razsvetljave na košarkarskem igrišču KK »Stadion« 990.000 st. din, za pravilo smučarske kočve v Dolu 400.000 st. din, in za ureditev igrišča Partizana Ježica 300.000 st. din.

Za dejavnost osnovnih organizacij, za operativne in funkcionalne izdatke občinske zveze za telesno kulturo ter za občinska tekmovalna, vzgojo strokovnega kadra ter za nagrade trenerjem in vodnikom, je namenjenih 29 milijonov st. dinarjev. Ta denar bo zadostoval, da bodo osnovne organizacije in občinska zveza izpolnile svoje programe »nomožile vrsto svojih članov in vsaj za silo uredile svoje skromne objekte, ki so doslej nekaj let propadali.

J. P.

J. P.

„Molči, če nočeš še kaj doživeti!“

Ko so v naši občini anketirali 300 delavcev iz 20 delovnih organizacij in jih med drugim tudi vprašali, katere kršitve pravic iz delovnega razmerja so naj pogostejše, so takole odgovorili: pri osebnih dohodkih in nadomestilih (26,3 % anketiranih), pri namestitvah ali premeštitvah (17,3 %), obdobjih (14,7 %), trajanju in razporeditvi delovnega časa (9,3 %), bolniškim staležem (9 %), pri odpuštitih in odpovedih (6,3 %) itd.

Ta razvrstitev pa je le delno v skladu z razvrstitvijo kršitev po podatkih službe pravne pomoči. Preseneča, da so v anketi kršitve ob odpovedih šele na sedmem mestu, medtem ko so med nasveti službe pravne pomoči te zadeve na prvem mestu.

»Bolje, da se ne pritožim!«

Zanimivi so tudi odgovori na vprašanje: »Ali ste se zaradi kršitve vaših pravic že kdaj pisмено pritožili na upravni odbor ali delavski svet podjetja?« Velika večina tistih, ki so dejali, da so bile njihove pravice že kršene, je odgovorila, da še — nikoli! Le 9,7% anketiranih je odgovorilo, da so se že enkrat ali dvakrat pisмено pritožili.

Po takšnih odgovorih lahko domnevamo, da večino kršitev (vsaj po mnenju delavcev!) upravni odbori ali delavski sveti sploh ne obravnavajo. Anketa je tudi pokazala, da delavci ne želijo poslabšati svojih odnosov z vodilnimi, kar bi se zgodilo, če bi se formalno pritožili. Največkrat tudi nimajo upanja, da bodo s pritožbo kaj dosegli; pač zaradi tega, ker niso

vešči pisanja in ker ne poznajo množice zakonov in prepisov. Navajeni so, da v takšnih sporih »potegnejo krajši konec« in se zato nočejo izpostavljati s pritoževanjem.

Ne bo odveč, če še zapišemo podatek, do katerega so prišli, ko so prebrali zapisnike s sej delavskih svetov: pritožb in prošelj je bilo 184 in veliko večino so — zavrnili! Delavci so se največkrat pritoževali zaradi prenehanja delovnega razmerja in zaradi osebnih dohodkov. Malo je tudi primerov, da bi se delavci pritožili na kakšen drug organ v podjetju, na primer na sekretariat osnovne organizacije ZK (le 0,7% anketiranih), odbor sindikata (2,3%) itd. Največ je odgovorov »nisem se pritožil«. To pa kaže na »zastajanje voda« na neformalni ravni. Malo večji je odstotek tistih, ki so iskali nasvet. Največ pa jih je odgovorilo, da niso pri nikomer iskali nasveta. To pomeni, da se sploh niso poizkusili zavzeti za svoje pravice.

»Tožil bom, toda šele potem...«

Število tistih, ki so iskali zaščito na sodišču, je zelo majhno. Vendar je treba povedati, da je vprašanje veljalo za podjetje, v katerem sedaj delajo. Odgovori potrjujejo ugotovitve službe pravne pomoči pri republiškem svetu sindikatov, da delavci ne tožijo podjetja, v katerem delajo, ampak da često vložijo tožbo šele potem, ko so pretrgali delovno razmerje s podjetjem, ki ga tožijo.

Zamisliti pa se velja ob dejstvu, da je četrtina anketiranih odgovorila: »V takšnem primeru je najbolje, da si tiho!« Ali ne kažejo takšni

KAJ JE POKAZALA ANKETA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA?

odgovori na to, da sta samovolja vodilnih in »klikarstvo« PONEKOD tako zasidrana, da sta privedla do popolne resignacije in do popolnega nezaupanja delavcev do vodilnih in do tovarišev, ki so člani samoupravnih organov?

Med anketiranci je tudi največ takih, ki so odgovorili: »V primeru, če bi bile kršene moje pravice, bi skušal spor urediti mirno in brez formalnih pritožb.« (34% vseh anketiranih!) Če prištevamo k temu še tiste, ki so odgovorili, da se ne bi pritoževali in nikomur pravili, tiste, ki bi povedali le svojim prijateljem in domačim, ter tiste, ki bi se pritožili samo ustno, bi lahko spet ugotovili, da je odpor proti pismenemu pritoževanju.

Kdo se v podjetju zavzema za pravice delavcev?

Največ jih je odgovorilo, da vodja delovne enote (38,3%). Toda, visok je tudi odstotek tistih, ki so odgovorili, da nihče in da se mora vsak sam zavzemati za svoje pravice. Tudi ta odgovor odseva nezaupanje, predvsem do samoupravnih organov in organizacij v podjetju, ki bi se morali zavzemati za zakonitost v delovnih organizacijah.

Premestitve so reden pojav, saj je večina anketiranih delavcev že bila premeščena na drugo delovno mesto, odkar je v podjetju. To seveda

še ne pove, koliko premestitev ni bilo zakonitih. Med tistimi, ki so že bili premeščeni, je polovica — ravnodušna. Niso jih premestili po njihovi želji, a tudi ne proti njihovi volji. Dobra desetina anketiranih meni, da so jim s tem, ko so jih premestili, storili krivico, 9 odstotkov pa jih ne ve, ali so jim storili krivico ali ne.

Več anketiranih (7%) tudi meni, da so se jih skušali vsaj v enem podjetju znebiti, tako da so ukiniteli njihovo delovno mesto. Še enkrat toliko jih meni, da jim v podjetju ne izplačajo osebnega dohodka vedno tako, kot jim pripada po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Kar 24% jih je odgovorilo, da jim ne plačajo vedno dela, ki ga opravijo izven delovnega časa. — 6% odgovarja, da jih ne puste v bolniški stalež vedno, kadar so zares bolni. — 9% meni, da jim ne priznavajo vedno toliko dopusta, kot jim gre. Približno 6% jih trdi, da so jih že kaznovali, čeprav niso bili krivi. In tako dalje.

Mesto ukinejo, nato pa spet — ustanovijo!

O rezultatih ankete je razpravljali plenum občinskega sindikalnega sveta. Julka Zibert, tajnik nekdanjega občinskega sindikalnega sveta za Bežigradom, je med drugim dejala:

»Marsikom so odpovedali, ne da bi o tem sklepali sa-

moupravni organi, brez odločbe, prizadetega niso povabili na sejo samoupravnega organa itd. Delavcu odpovedo, ko je v bolniškem staležu ali kadar ga ni. Tudi sporazumno prenehanje ni vedno sporazumno, kar potrjuje dejstvo, da delavci pridejo po nasvet v pravno posvetovalnico in zatrjujejo, da niso vedeli, kaj so podpisali, da so jih prevarili... Veliko je ukinitelj delovnih mest... Toda, marsikdaj je to le formalnost, da se koga znebijo (n.pr.: delovnega mesta niso ukiniteli, ampak samo preimenovali, delovno mesto so ukiniteli in ga potem, ko je delavec odšel, spet ustanovili). Vse to kaže, da gre za nezakonite ukrepe...«

Plenum ni ovrgel ugotovitev v anketi, ampak jih je še okrepil z drugimi podatki in ugotovitvami.

»Tako? Kje to piše?«

Ko pišemo o podatkih ankete, se zavedamo, da delavci vedno ne morejo vedeti, kdaj gre za kršitev pravic. Preprosto zato ne, ker ne poznajo vseh zakonov in prepisov, ne poznajo (vsaj mnogo izmed njih ne) pa tudi zakonodaje podjetja, kjer delajo. Vendar ne moremo mimo vprašanja: kaj smo v podjetjih naredili, da bi seznanili delavce s statutom in drugimi notranjimi akti od takrat, ko »smo jih sprejeli?« Da bi jih vsaj seznanili, če že niso dejansko, ne samo formalno sodelovali pri sprejemanju? Zato se nikakor ne moremo pomiriti z izjavami: »Delavci ne poznajo predpisa, zato mislijo, da se jim godi krivica! Sicer pa je vse v redu!«

No, da ni vse v najlepšem redu, ni treba posebej omenjati. Zadošča, da pogledamo v kroniko naših sodišč. Koliko nepravilnosti pa je »zatušanih«, pa nihče natanko ne ve.

Res je, da ne kaže takšnih primerov posploševati in odrekati priznanje tistim kolektivom, ki so veliko naredili, da bi bili odnosi zakoniti. Res pa je tudi, da ob tem razveseljivem dejstvu prepuščamo marsikoga samemu sebi, češ, saj bodo zadeve uredili tako, kot je prav. Morda nas bodo odgovori delavcev le spodbudili, da bomo sistematično začeli spremljati razvoj notranje zakonodaje in kako izvajamo predpise. Naj ob tem omenim kaj mi je povedal odvetnik, ki je delal v pravni posvetovalnici pri občinskem sindikalnem svetu za Bežigradom: »Marsikateri spor smo uredili tako, da sem pristojnemu tovarišu v podjetju po-

vedal, kje piše, da ni prav ukrepal! A tako, je dejal oni na drugi strani žice. Če to tako piše, bomo takoj uredili!« In spora ni bilo več.

Prepisovanje, ki se maščuje

Lahko verjamemo, da je precej strokovnjakov sodelovalo, ko so sprejemali temeljni zakon o delovnih razmerjih. Kljub temu je »doživela« že nekaj sprememb in dopolnil. Kaj lahko pričakujemo potem od delovnih organizacij, saj ta zakon zahteva, da delovne organizacije z notranjo zakonodajo uredijo zadeve, ki jih zakonodajalec ni uredil, ker jih tudi ni mogel urediti.

V delovnih organizacijah, kjer imajo vsaj enega pravnikarja, so to vsaj za silo uredili. Mnogo težje pa je bilo v manjših delovnih organizacijah, kjer nimajo pravnikarja. Kdo naj izdela osnutke za notranjo zakonodajo? Pot iz zadeve so našli tako, da so statut in druge notranje akte — preprosto prepisovali.

V vsaki delovni organizaciji pa so drugačne razmere. Zato se jim sedaj, ko se pojavljajo razni konflikti, prepisovanje še kako maščuje. Zakaj interna zakonodaja mora biti v skladu s cilji delovne organizacije, z njenim utripom, ne pa kup, od drugega prepisanega papirja, ki je ponekod dopolnjen le toliko, da odseva ozke osebne interese nekaterih posameznikov.

Ko so sprejemali in pripravljali notranjo zakonodajo, delavci v »učenihi« razpravah niso mogli — in če smo iskreni — tudi niso hoteli kdo ve kako sodelovati. Pač zato, ker so mislili, da gre za formalnost, za mrtve črke na papirju, ki ne bodo nikomur škodile, koristile pa tudi ne. Sedaj, ko vidijo, da prav te »mrtve črke« marsikdaj in marsikje odločajo o njihovih pomembnih vprašanjih, bodo bržkone raje sodelovali pri sprejemanju odločitev in zahtevali, da bodo vsi stavki preprosti, jasni in razumljivi. Takšni, kot jih zahteva pravo. Zahtevali bodo bržkone, da bodo črtali zapletene formulacije, ki jih marsikdaj ne razume niti tisti, ki jih je napisal. In prav zaradi tega lahko razlaga te formulacije nekdo tako, kot mu ustreza.

Marsikje že dopolnjujejo, pa tudi spreminjajo notranjo zakonodajo. Marsikje jo še bodo. Zato, ker predpisi ne smejo ovirati samoupravljanja, ampak ga morajo pospeševati.

VOJKO ČERNELO

MK — tovarna knjig

Grafični gigant za Bežigradom

Lani so začeli v novi zgradbi »Mladinske knjige« za Bežigradom, brniti tiskarski, knjigoveški in stavni stroji. Reprodukcijski fotografi so začeli bolj natančno zreti skozi objektivne, v svetu pa se je pojavljalo vse več knjig, ki so imele na enem prvih listov v knjigi natisnjeno »Printed in Yugoslavia by Mladinska knjiga«.

Preden je imela »Mladinska knjiga« svojo novo veliko proizvodno zgradbo, so bili njeni obrati raztreseni po vsej Ljubljani. Nekaj so delali v Zavodu za litografijo, nekaj v kartonu in nekaj drugod. Leta 1959 so se te samostojne delovne organizacije združile v MK, vendar so še vedno delali v starih proizvodnih prostorih. Zato je bilo seveda delo neorganizirano. Iz enega obrata so prevažali polizdelke v drugega, od tu spet v tretji obrat. Vse to je povzročalo tudi precejšnje stroške.

V starih obratih se kljub prizadevanju ni dalo pomagati. Upravni organi so se dolgo ukvarjali z natančnimi analizami in šele po temeljitem raziskovanju tržišča in položaja grafične industrije, so se odločili za novo zgradbo za Bežigradom in za ofset postopek tiskanja. Seveda pa s starimi stroji ni šlo vse najbolje, zato so kupili povsem nove tiskarske stroje. Da se jim ne bi zataknilo v knjigoveznici, so tudi knjigoveški oddelki opremljeni povsem na novo z najsodobnejšo opremo.

Prva knjiga, ki so jo tiskali povsem »industrijsko«, je bila »Mladi vedež«. To je bila prva zahtevna knjiga, razen publikacij, kot je na pri-

mer »Cicibana«. In že s prvo knjigo so dokaj uspeli. Razen novih strojev so imeli v »Mladinski knjigi« tudi ljudi, ki so znali delati. Zato so lahko z njimi in seveda najmodernejšo tiskarsko in knjigoveško tehniko, uspeli na tujem trgu.

V »Mladinski knjigi« so bili ob prvem večjem naročilu iz tujine skeptični, skeptičen je bil tudi naročnik. Razen z dogovorjenim rokom je šlo vse po sreči in zato so hitro dobili nova naročila. V zadnjem času so tiskali precej enciklopedij za Anglijo in romane za nemško tržišče. Vse te knjige imajo seveda zahtevne barvne risbe in fotografije ter grafikone. In vsaka izmed teh knjig je bila natisnjena v najmanj 10.000 izvodih. Pri vsem tem so dosegli na tujem trgu tako ugodne pogoje, da so celo ceno, ki so jim jo predlagali tuji partnerji, samoiniciativno znižali.

»Pri nas se ne moremo pritoževati, da ne bi mogli delati najbolj zahtevnih publikacij, ki se tiskajo ofsetno,« pripovedujejo v »Mladinski knjigi« in ponosno zatrjujejo, da so na Balkanu prav gotovo najboljše opremljena in najbolj specializirana tiskarna za ofsetni tisk. »Imamo najmodernejšo stroje za štiribarvni tisk, dobimo stroj, ki bo tiskal na dveh straneh hkrati, imamo monotyp, ki postavlja črke direktno na film in sploh ni potreben niti gram svinca. Zato lahko prevzamemo tudi najbolj zahtevna dela. Spoznali pa smo že tudi, da pri sodelovanju na tujem trgu ni vse odvisno samo od cene in kvalitete; tu je še en važen faktor, ki smo

ga sprva premalo upoštevali, to je čas. Če se ne držimo roka, potlej je posel slab ali pa so vsaj zmanjšane možnosti za nova naročila. Zato smo h kvaliteti in zmerni ceni dodali kot stalno spremljajočo postavko tudi roke, ki se jih do potankosti držimo...«

Seveda pa v »Mladinski knjigi« ne tiskajo le za tuji trg, marveč so na to najbolj ponosni, saj ni lahko konkurirati na tako razvitih trži-

ščih kot je nemško in angleško.

Seveda pa so to šele začetki velike industrijske proizvodnje. Zato so tudi že sedaj začeli temeljito pripravljati nov tiskarski kader, ki bo zmožen z modernimi stroji tudi upravljati. Letos imajo 30 vajencev, ki jih bodo zaposlili čez nekaj let pri novih strojih, nekaj pa jih bo nadomestilo delavce, ki bodo šli v pokoj.

J. V.

Obrat »Mladinske knjige« za Bežigradom

Foto: J. Vetrovec